

From Our Library. Lesson 36 C. The story of the elephant and the gardener.

Nouns/ Pronouns	Verbs	Avyayas	Adjectives.
sale M विक्रय course of action M क्रम	to return प्रति + नि + वृत् प्रतिनिवर्त् 1. A.P.	always अव्याहृतम् as always यथाक्रमं	many coloured विविधवर्ण
occupation M उद्यम		while यावत्	alarmed चकित
mind N चित्त		truly ननु	muddy कर्दमयुक्त
friendship N सख्य joke N परिहास		at that time तदानीम्	
Coming N आगमन		suddenly अकस्मात्	
trunk of an elephant F शृण्डा needle F सूची		सौहार्दपूर्ण In a friendly spirit.	

Note: न एतावत्.....अपि तु This phrase is used in Sanskrit in the sense-----'not only.....but also.'

गजस्य मालाकारस्य च कथा ।

कस्मिंश्चित् नगरे वसति स्म देवदत्तः नाम मालाकारः। विविधवर्णानां सुगन्धीनां च कुसुमानां विक्रयः तस्योद्यमः (तस्य उद्यमः)। तस्य वाणी मधुरा , सौहार्दपूर्णं चित्तं, व्यवहारः प्रेममयः चासीत् (च आसीत्)। तेनैव (तेन एव) नगरस्थाः बालिकाः बालकाः च सर्वे अपि जनाः तस्मिन् स्निह्यन्ति स्म । नैतावत् (न एतावत्) अपि तु तस्मिन् नगरे प्रख्यातस्य गणेशमन्दिरस्यासीत् (गणेशमन्दिरस्य आसीत्) सुबुद्धिः नाम गजः । तेनापि (तेन अपि) सहैतस्यासीत् (सह एतस्य आसीत्) सख्यम् । सः गजः प्रतिदिनं तेनैव मार्गेण नद्याः वारिणि स्नानार्थं गच्छति स्म । आगमनकाले देवदत्तस्यापणे (देवदत्तस्य आपणे) तिष्ठति । देवदत्तः अपि स्नेहेन सुगन्धीनां पुष्पाणां मालाभिः तं भूषयति । तेन सन्तुष्टः सुबुद्धिः शृण्डया तम् अभिवन्दते च । एवम् एषः क्रमः अव्याहृतं सुदीर्घं कालं यावत् प्रचलति । एकस्मिन् दिवसे मालाकारः चिन्तयति यत्— " ननु, अद्यैतस्य सुबुद्धेः परिहासं करोमीति (करोमि इति) । " तस्मिन् दिवसे सुबुद्धिः यथाक्रमं देवदत्तस्यापणं समागच्छति । तदानीं सः अकस्मात् गजस्य शृण्डां सूच्या पीडयति । वेदनेन पीडितः सुबुद्धिः स्वशृण्डां प्रतिसंहरते । तदा जनाः तम् उपहसन्ति । दुःखितः सः नदीं गच्छति । स्नात्वा कर्दमयुक्तं वारिं शृण्डया आनयति । तत् वारिं अकस्मात् एव मालाकारस्यापणे प्रक्षिपति । तेन वारिणा सर्वाः मालाः पुष्पाणि च मलिनानि भवन्ति नश्यन्ति च । एतेन देवदत्तः अन्ये च चकिताः जनाः आत्मानं (themselves) निन्दन्ति । सुबुद्धिः प्रतिनिवर्तते । पुनः कदापि तस्यापणं नैव गच्छति ।
